

ANATOLE FRANCE

KIRMIZI
ZAMBAK

Çeviri: TAHSİN YÜCEL

ANATOLE FRANCE
KIRMIZI
ZAMBAK

Can Klasik

Kırmızı Zambak, Anatole France

Fransızca aslından çeviren: Tahsin Yücel

Le Lys rouge

© 1983, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 1983

6. basım: Aralık 2022, İstanbul

Bu kitabın 6. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Ayça Sezen

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: BPC Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş.

Osmangazi Mah. Mehmet Deniz Kopuz Cad. No.17/1 Oda:1

Esenyurt, İstanbul

Sertifika No: 48745

ISBN 978-975-07-4311-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

ANATOLE FRANCE
KIRMIZI
ZAMBAK

ROMAN

1921 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ

Fransızca aslından çeviren

Tahsin Yücel

♥can

ANATOLE FRANCE, 1844'te Paris'te doğdu. Bir kitapçının oğluydu; yaşamının büyük bölümünü kitaplar arasında geçirdi. Okulda da sağlam bir hümanist kültürle yetişti ve yaşamını edebiyata adamaya karar verdi. Kuşkuculuğu da daha ilk öykülerinde ortaya çıktı. Çalkantılı bir özel yaşamı vardı. 1888'de tanıştığı Madam Arman de Caillavet ile ilişkisi iki romanına esin kaynağı oldu: Mısır'da geçen ve azizelik mertebesine erişen bir kibar fahişeyi konu alan *Thaïs* ve o dönemin Floransası'nda geçen *Kırmızı Zambak* adlı aşk öyküsü. 1897-1901 arasında *Çağdaş Tarih* başlığıyla yayınlanan dört kitabıyla birlikte, France'ın yapıtlarında önemli bir değişiklik görülmeye başladı. *Mösyö Bergeret Paris'te* adlı dördüncü kitap, Dreyfus'ü tam anlamıyla desteklemeye karar veren France'ın kendi öyküsüydü. 1896'da Fransız Akademisi'ne seçildi; 1921'de Nobel Edebiyat Ödülü'nü aldı. 1924'te Saint-Cyr-sur-Loire'da öldü.

TAHSİN YÜCEL, 1933'te Elbistan'da doğdu. Galatasaray Lisesi'ni ve İÜ Edebiyat Fakültesi Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi (1960). Varlık Yayınları'nda çevirmenlik ve yazışleri müdürlüğü yaptı. Öykü derlemeleri, romanları, bilimsel araştırmaları ve kuramsal yazılarının yanı sıra, Balzac, Flaubert, Daudet, Gide, Simenon, France, Proust, Camus, Sartre, Malraux ve Duras gibi önemli Fransız yazarların yapıtlarını dilimize kazandıran Yücel, 1984'te Azra Erhat Çeviri Üstün Hizmet Ödülü'ne, 1997'de Fransız hükümeti Palmes Académiques Nişanı'na değer görüldü. 22 Ocak 2016'da öldü.

SUNUŞ

Kimi yazarlar, bir kez kitlenin ilgisini kazandıktan sonra, bir daha yitirmezler artık. Kuşaklar, yüzyıllar değişir, arada nice yazarlar parlayıp söner, onlarsa aynı ilgi, aynı hayranlıkla okunurlar hep, bir türlü tükenmezler, tüketilemezler. Ama, hemen belirtmek gerekir ki Shakespeare, Balzac, Dostoyevski gibi çok ender rastlanır sanatçılardır bunlar. Kimi yazarlar da yapıtlarını verdikleri dönemde yukarıda andığımız türden yazarları bile gölgede bırakacak ölçüde yoğun bir ilgi, sevgi ve saygıyla çevrenirler, büyük, ölümsüz oldukları söylenir, eleştirmenler kendilerini övmek için söz bulamazlar, ama bir de bakarsınız ki yıldızları sönuvermiş, kimsecikler yapıtlarına ilgi duymaz olmuştur. Anatole France (1844-1924) bir ara daha çok ikincilere yaklaşır gibi olmuştur, ama gerçekte ne birinciler arasında yer alır ne de ikinciler arasında. İlk önemli anlatısı *Sylvestre Bonnard'ın Suçu*'nu yayımladığı yıllardan (1881), *Penguenler Adası*'nı (1903), *Tanrılar Susamışlardı*'yı (1912) yayımladığı yıllara değin, yani şöyle böyle otuz yıl süresince, Fransa'nın önde gelen romancılarından, Fransız düzyazısının en büyük ustalarından biri sayılır, üstelik, özellikle yüzyılımızın başlarında, yalnız seçkin bir romancı değil, önemli bir düşünür olarak da değerlendirilir. Ancak, birinci dünya savaşının sonunda, başta gerçeküstücüler ve Paul Valéry olmak üzere, birçok yazarlar başka bir gözle bakarlar Anatole France'a: Çoktan gününü doldurmuş, yüzeysel bir yazın anlayışının uygulayıcısı olduğunu vurgularlar; doğrusunu söylemek gerekirse okur kitlesi de o eski coşkuyla yönelmez yapıtlarına. Bununla birlikte,

yazın evreninden hiçbir zaman tümüyle silinmez Anatole France, o gün bugün belirli bir ilgi uyandırır hep. Bu da en azından, yapıtının belirli bir değer taşıdığına tanıklık eder.

Gerçekten de özellikle anlatımının duruluğu ve akıcılığı, imgelerinin güzelliği ve çekiciliğiyle, Anatole France'ın bir düzyazı ustası olduğu, yazısının özelliklerinin de bir yazar olarak en çok değer verdiği özellikler olduğu bilinir. Duru bir anlatımı benimsediği için, simgecilerin izlediği yolu bir çıkmaz olarak nitelendirir. Açıklık, duruluk eğilimine koşut olarak yapıtlarında en büyük yeri düşünceye verir. Ama düşüncesi de yazısına benzer bir bakıma, karmaşıklığından çok yalınlığıyla, yeniliğinden çok tutarlılığıyla ağır basar: özgürlük, adalet, hoşgörü, yaşama, yaşamın hazlarına bağlılık; France'ın düşüncesinin ana başlıkları, temel ilkeleri bunlardır. Kişileri ya bu ilkelerin canlı savunucuları ya da mutluluk veya mutsuzluklarıyla bu ilkelerin doğrulayıcı kanıtlarıdır.

Bir yandan ağırlığı öncelikle düşünceye vermesi, bir yandan çocukluğundan beri hep kitaplar içinde yaşamış olması nedeniyle, Anatole France'ın güncel gerçekler içinde pek rahat edemediği görülür: Anlatılarında kimi zaman tarihsel bir dönemi (*Tanrılar Susamışlardı*), kimi zaman çocukluk anılarını (*Dostumun Kitabı*), kimi zaman kahramanları insan bile olmayan düşsel olayları (*Penguenler Adası*, *Meleklerin İsyanı*) anlatır, kimi zaman en eski geçmişten geleceğe uzanmaya çalışır (*Be-yaz Taş Üzerinde*), kimi zaman da *Kırmızı Zambak*'ta olduğu gibi, olaylarını daha çok yabancı bir ortama yerleştirir. Hiç kuşkusuz, bütün bu anlatıların başlıca göndergesi yaşadığı toplumdur, ama göndermelerini dolaylı bir biçimde yapmaktan hoşlanır, belki de böylece yapıtına evrensellik kazandıracağını umar. Ülkesindeki siyasal gelişimler karşısında kesin bir tutumu benimseyerek sol düşüncelerin savunuculuğunu yaptığı bir dönemde, *Histoire Contemporaine*¹ genel başlığı altında toplanan dört romanının (1896-1901) özellikle son ikisi, doğrudan doğruya güncel topluma, toplumun önemli olaylarına yöneliktir ama Anatole France çok geçmeden gene dolaylı anlatım yolunu seçer.

1. (Fr.) Çağdaş Tarih.

Bu açıdan bakılınca, *Kırmızı Zambak*'ın Anatole France'ın romanları arasında kendine özgü bir yeri bulunduğu söylenebilir: Burada da seçkinler ve sanatçılar çevresi gibi iki özel ortamda dolaştırılır, siyasal yaşamdan ilginç yüzler ve tutumlar, gereğinden fazla özgün ozanlar ve sanatçılar buluruz, ama bütün bunlar fazlasıyla ikincil kalır. Buna karşılık, karşılıklı bir aşk tutkusunun birbiriyle daha yeni karşılaşmış iki insanda bilinçsizce doğup gelişerek bütün benliği ve neredeyse bütün nesnelere sarması, sonra da hiç denilebilecek bir nedenle yıkılıp gitmesi, yazarın anlatmaya çalıştığı başlıca konu olarak belirir. Anatole France, kendine özgü, düz, açık, şiirli anlatımıyla, anlatmak istediğini açıklamalar, yorumlar aracılığıyla değil de önemsiz görünen tutumlar, davranışlar, durumlar aracılığıyla anlatarak, bu işin de üstesinden gelir.

Kırmızı Zambak'ın onun en çok okunan yapıtları arasında yer alması da bunu kanıtlar:

TAHSİN YÜCEL

I

Şöminenin çevresinde duran iskemlelere, gölgede parlayan çay masasına, Çin vazolarının üstünde yükselen, iri, solgun çiçek demetlerine bir göz attı. Elini kartopu ağaçlarının çiçekli dalları arasına sokup gümüş rengi topcuklarını oynattı. Birdenbire, uzak bir aynada dikkatle kendini seyretmeye başladı. Belini bükmüş, yanağını omzuna yaslamış, içinde karanlık ateşler titreşen, incilerle beneklenmiş hafif bir ceketle kara satenden bir giysi içindeki bedenine bakıyordu. Sonra, o günkü yüzünü bilmek merakıyla aynaya yaklaştı. Sakin bir bakışı vardı görüntüsünün; inceleyip hoşlandığı bu sevimli kadın, keskin bir sevinç, derin bir keder duymadan yaşar gibiydi.

Büyük, boş salonun duvarlarında, kaplamaların resimleri gölgeler gibi belirsizdi, İlkçağ işlemleri arasında, can veren güzellikleri içinde sönükleşiyorlardı. Küçük sütunlar üzerinde yükselen tuğla heykelcikler, camekânlara dizilmiş eski Saksonya porselenleri, resimli Sevr porselenleri de onlar gibi geçmiş şeyleri anlatıyorlardı. Değerli bronzlarla süslü bir heykel ayaklığının üstünde, hoş yüzlü, dik göğüslü, Diana kılığına girmiş bir prenesin büstü, fazla yapmacıklı kıvrımlarından sıyrılıyor, tavanda, kanatlı aşk melekleriyle çevrili, bir markiz gibi pudralanmış bir gece tanrıçası çiçekler serpiyordu. Her

şey uyukluyordu, ateşin çıtırtısı duyuluyordu yalnız; bir de tülün içinde, incilerin hafif hışırtısı.

Aynadan ayrıldıktan sonra, perdenin bir ucunu kaldırıp pencereden dışarıya baktı, rıhtımın kara ağaçları arasından, solgun bir ışık altında, Seine Nehri'nin sarı harelerini sürükleyişini gördü. Kül rengi gözbebeklerinde göğün ve suyun sıkıntısı yansıyor. Bir vapur, "Hirondelle" geçti. Alma Köprüsü'nün bir kemeri altından çıkıp alçakgönüllü yolcularını Grenelle'e, Billancourt'a doğru götürdü. Kadın, vapurun çamurlu akıntıda uzaklaşmasını seyretti; sonra perdeyi bıraktı, kanapeye, her zamanki köşesine, çiçeklerin altına oturdu; masanın üstünde, elinin yetiştirebileceği bir yerde duran kitabı aldı. Saman rengi bez kapağın üzerinde, kitabın yıldızla yazılmış adı parlıyordu: *Yseult la Blonde*, yazar: Vivian Bell. Bir İngiliz kızının Londra'da basılmış, Fransızca bir şiir kitabıydı bu. Gelişigüzel bir yerini açıp okudu:

Üzgün gökte çan sesleri türkü söylercesine,
Dua edercesine, "Sizi selamlarım Meryem!" dedi mi,
Bahçede, elma ağaçlarına bakarken, bakire,
Titrer görüp habercinin geldiğini, haberci
Bir kırmızı zambak sunar, öyle bir zambak ki
İnsan koklar koklamaz ölmek ister.

Kapalı bahçede, tatlılığında akşamın,
Bakire duyar ruhun dudaklara yükselişini.
Sanki görür yaşamının aktığını bir dere gibi,
Bir duru sızıntı, ak göğsünden.

Bir yandan konuklarını bekliyor, bir yandan da ilgisiz, dalgın, okuyor, şiirden çok şairini, Miss Bell'i düşünüyordu. Belki de en hoş arkadaşı oydu; nerdeyse hiç görüşmezlerdi, ama o pek ender karşılaşmalarının her

birinde, Miss Bell kendisini *darling*¹ deyip kucaklar, yanağına birdenbire bir öpücük kondurur, cıvıdamaya başlardı; çirkin ve çekiciydi, biraz gülünç olduğu söylenebilirdi ama pek ince bir kızdı; İngiltere kendisini en sevgili kadın şairi olarak göklere çıkarırken, o Fiesole'de bir sanatsever, bir filozof yaşamı sürerdi. Vernon Lee ve Mary Robinson gibi o da Toskanların yaşamına, sanatına vurulmuştu; birinci bölümü Burne Jones'a düşlerle dolu suluboya resimler esinlemiş olan Tristan'ını bile bitirmeden, İtalyan düşünceleri üzerine Provansça, Fransızca dizeler kuruyordu. *Yseult la Blonde*'unu bir mektupla yollamıştı *darling*'e, onu Fiesole'e, yanında bir ay kalmaya çağırıyordu. "Gelin, dünyanın en güzel şeylerini göreceksiniz, onları daha da güzelleştireceksiniz," diye yazmıştı.

Darling ise gidemeyeceğini, Paris'te kalmak zorunda olduğunu düşünüyordu. Ama Miss Bell'i ve İtalya'yı bir daha görmek de yabana atılır şey değildi. Kitabı karıştırırken rastlantı sonucu şu dizelere takıldı:

Aşk soylu yürektir, soylu yürek aşk.

Hafif ve pek yumuşak bir alay duygusuyla, Miss Bell'in de sevip sevmediğini, Miss Bell'in aşklarının nasıl olabileceklerini düşündü. Şairin Fiesole'de bir kavalyesi vardı: Prens Albertinelli. Çok yakışıklıydı; sevme isteğine bir tebşir gizemciliği katan bir sanatseverin hoşlanamayacağı ölçüde kaba ve bayağı görünürdü.

"Günaydın Thérèse! Çok yorgunum."

Prenses Seniavine'di bu, esmer ve yabanıl tenine oturmuş gibi görünen kürkleri içinde çevik bir görünüşü

1. (İng.) Sevgilim, canım.

vardı. Birdenbire oturdu, içinde erkeklerden ve kuşlardan bir şeyler bulunan sert ama okşayıcı sesiyle, “Bu sabah, General Lariviere’le birlikte Bois’nın bir başından bir başına yürüdüm, Potins yolunda rastlamıştım. Argenteul Köprüsü’ne dek götürdüm onu. Küçük bir silahla eğitim yapan bilgiç bir saksağanı Bois’nın bekçisinden satın alıp bana vermek istiyordu, dayatıp duruyordu. Öldüm, bittim.”

“Ama General’i neden Argenteul Köprüsü’ne dek sürüklediniz?”

“Ayak parmağında damla hastalığı vardı da ondan.”

Thérèse gülümseyerek omuz silkti, “Bol bol harcıyorsunuz kötülüğünüzü. Müsrifin birisiniz.”

“Peki, cicim, iyiliğimi, kötülüğümü biriktireyim de sonunda yüklü bir yatırım mı yapayım istiyorsunuz?”

Tokaj şarabından içti.

General Lariviere’den önce, soluğunun zorlu gürültüsü geldi. Ağır adımlarla ilerledi, iki kadının da ellerini öptü, inatçı ve memnun bir görünüşü, kalkık gözleri vardı, şakaklarındaki bütün ufak kıvrımlarla gülerек aralarına oturdu.

“Mösyö Martin-Bellème nasıl? İşleri gene mi başından aşkın?”

Thérèse, onun mecliste olduğunu, hatta bir söylev verdiğini sanıyordu.

Prences Seniavine havyarlı sandviçler yiyor, Madam Martin’e dün niçin Madam Meillan’a gelmediğini soruyordu. Bir güldürü oyanmıştı.

“Bir İskandinav oyunu. Başarılı mıydı?”

“Evet. Bilmem. Ben yeşil salondaydım. Orléans Dükü’nün portresi altında. Mösyö Le Ménil yanıma geldi, unutulmaz bir hizmette bulundu bana. Beni Mösyö Garain’den kurtardı.”

General’in kocaman kafası bir yıllığa benzerdi, bü-

tün yararlı bilgileri biriktirirdi bu kafada, bu ada kulak kabarttı.

“Garain, prenslerin sürgünde olduğu sırada kabinede bulunan bakan değil mi?” diye sordu.

“Ta kendisi. Çok hoşlanıyordu benden. Gönlünün gereksinimlerinden söz ediyor, tüyler ürpertici bir sevgiyle yüzüme bakıyordu. Zaman zaman da içini çekerek Orléans Dükü’nün portresini seyrediyordu. Ona, ‘Mösyö Garain, karıştırdınız galiba. Görümcem Orléanslıdır, ben değil,’ dedim. Bu sırada Mösyö Le Ménil geldi de büfeye götürdü beni. Zorlu iltifatlarda bulundu... Saçlarım konusunda. Bir de kışın korulardan daha güzel bir şey olmadığını söyledi. Kurtlardan, kurt yavrularından söz etti. Bunun üzerine biraz ferahladım.”

General gençleri sevmezdi, Le Ménil’i dün Bois’da ölümüne at koştururken gördüğünü söyledi.

Uygun geleneği yalnız eski binicilerin sürdürdüklerini, şimdiki salon adamlarının jokeyler gibi ata binmelerinin doğru olmadığını ileri sürdü.

“Eskimde de böyle,” diye ekledi. “Eskiden...”

Prenses Seniavine birdenbire sözünü kesti, “Baksanıza, General, Madam Martin ne kadar da güzel,” dedi. “Her zaman pek hoştur ama şimdi her zamankinden de hoş. Canı sıkılıyor da ondan. Ona en çok yakışan şey sıkıntı. Buraya geleli beri canını sıkıyoruz. Baksanıza: alın kırışık, bakışlar dalgın, dudaklarda bir acı. Bir kurban!”

Yerinden fırladı, şapür şapür öptü Thérèse’i, General’i şaşkın bırakıp kaçtı.

Madam Martin-Bellème, o deliye kulak asmamasını rica etti.

General kendini topladı ve sonra, “Ya şairleriniz, Madam?” diye sordu.

Yazı yazan, kendi dünyasından olmayan insanlardan hoşlandığı için kolay bağışlayamıyordu Madam Martin’i.

“Evet, şairleriniz? Kırmızı başlıkla sizi görmeye gelen şu Mösyö Choulette ne oldu?”

“Şairlerim mi? Unutuyorlar, bırakıyorlar beni. Hiç kimseye güvenmemeli. İnsanlara da nesnelere de güvenilmez. Yaşam sürekli bir ihanettir. Yalnız şu zavallı Miss Bell unutmaz beni. Floransa’dan bir mektup yazmış, kitabını yollamış.

“Miss Bell dediğiniz, şu sarı, kıvrık saçlarıyla ev köpeklerine benzeyen genç hanım değil mi?”

Kafasından bir hesap yaptı, bu sıralarda otuz yaşlarında olması gerektiğinde karar kıldı.

Birdenbire, ak saçlardan oluşmuş tacını alçakgönüllü bir onurla taşıyan bir yaşlı hanımla ufak, canlı bir adam girdi içeri: Madam Marmet ile Paul Vence. Sonra, dimdik, gözlüklü bir adam, güzel giyim ustası Mösyö Daniel Salomon göründü. General sıvıştı.

Haftanın romanından söz edildi. Madam Marmet, cana yakın bir genç adam olan yazarla birçok kez yemek yemişti. Paul Vence kitabı sıkıcı buluyordu.

“Bütün kitaplar sıkıcıdır,” diye içini çekti Madam Martin. “Ama insanlar kitaplardan da sıkıcıdır. Hem insanlar daha çok şey isterler.”

Madam Marmet, yazından çok iyi anlayan kocasının, yaşamının sonuna kadar natüralizmden tiksindiğini söyledi.

Bir Edebiyat ve Yazıtlar Akademisi üyesinden dul kalmıştı, salonlarda ünlü dulluğuyla gösteriş yapardı; öte yandan, kara giysi içinde, güzel, ak saçları altında yumuşak başlı ve alçakgönüllüydü.

Madam Martin, Mösyö Daniel Salomon’a, bir çocuk topluluğu konusunda kendisinden akıl danışmak istediğini söyledi.

“Saint-Cloud’dan bir topluluk. Gönlünüz isterse fikrinizi söylersiniz bana. Siz de düşüncenizi söyleyebilirsiniz.”

niz, Mösyö Vence, böyle ufak tefek şeyleri küçümserseniz, o başka.”

Mösyö Daniel Salomon, köşeli gözlüğünün ardından, somurtkan bir kibirle Paul Vence’a baktı.

Paul Vence’ın bakışları salonda dolaşıyordu.

“Çok güzel şeyleriniz var, Madam,” dedi. “Ama iş bu kadarla da bitmiyor. Bu güzel şeylerin hepsi de size yaklaşıyor.”

Madam Martin bu sözlerden hoşlandığını gizlemedi. Evine kabul ettiği insanlar içinde tam anlamıyla akıllı olan tek adam olarak bilirdi Paul Vence’ı. Onu daha kitaplarıyla büyük bir ün kazanmadan değerlendirmişti. Bozuk sağlığı, kasvetli yaratılışı, sürekli çalışması kendisini dünyadan uzaklaştırıyordu. Bu öfkeli adam hiç de hoş bir kimse değildi. Gene de Madam Martin hoşlanırdı ondan. Derin alayına, yabancı gururuna, yalnızlık içinde olgunlaşmış yeteneğine pek değer verir ve ona, haklı olarak, çok iyi bir yazar, güzel sanatlara ve törelere ilişkin güzel denemelerin yazarı olarak hayranlık duyardı.

Salon yavaş yavaş parlak bir kalabalıkla doldu. Koltukların oluşturduğu büyük halkada, tüyler ürpertici öyküleri kulaktan kulağa dolaşan, yirmi yıllık, iyi gizlenmiş rezaletlerden sonra, gözlerinden hâlâ çocukluk, yanaklarından bakirelik akan Madam de Vresson; tiz çığlıklarla nükteler savuran, kocaman bedenini şişirilmiş bir yüzme kesesiyle çevrili bir yüzücü gibi oynatan, canlı, çılgın yaşlı Madam de Morlaine; Akademi üyesinin karısı Madam Raymond, eski bakanın karısı Madam Garain vardı; üç kadın daha vardı. *Journal des Debats*’nın müdürü, milletvekili Mösyö Berthier d’Eyzelles şömineye yaslanmış, ak favorilerini okşayıp açıyor, Madam de Morlaine de kendisine, “Altın ve gümüş para konulu yazınız bir inci, bir mücevher!” diye sesleniyordu. “Hele sonu, mestediyor insanı!”

1921'de Nobel Edebiyat Ödülü'ne layık görülen Fransız yazar Anatole France'ın yapıtları arasında *Kırmızı Zambak*'ın özel bir yeri vardır. Romana, Anatole France'ın çalkantılı özel yaşamının da yansıdığı, yazarın 1888'de tanıştığı Madam Arman de Caillavet'yle ilişkisinden esinlenmiş olduğu söylenebilir. *Kırmızı Zambak*, seçkinler ve sanatçılar çevresinde geçer, siyasal yaşamdan ilginç yüzler ve davranışlar, şairler ve sanatçılarla karşılaşırız. Ama özünde, dönemin Floransa'sında geçen bir aşk öyküsü anlatılır.

Çevirmeni Tahsin Yücel'in deyişiyle, tutkulu bir aşkın, birbiriyle daha yeni karşılaşmış iki insanda bilinçsizce doğup gelişerek bütün benliği, neredeyse bütün nesnelere sarması, sonra da hiç denecek bir nederle yıkılıp gitmesi, *Kırmızı Zambak*'ın temel konusudur.

#dünyaklasikleri #fransızklasikleri #floransa #aşk #zambaklarülkesi

Kapak resmi Pierre-Auguste Renoir

